

OSONÓ NAPLÓ

MAROSVÁSÁRHELY (2014. április 25.)

Éjjel érkezünk meg a marosvásárhelyi Református Kollégiumba. Dél előtt tíz és tizenkét órától játsszuk az előadásunkat, az iskola 9-12 osztályos tanulói számára. A fiatalok mindkét előadást figyelemmel követik, szépen reagálnak a jelenetekre, a végére sokan elmélyülnek.

A második előadást egy beszélgetés követi, amely során fontos gondolatok születnek meg a diákokban. Amikor az egyik jelenetben a színészek a gyereket szimbolizáló betontömbömről gondoskodnak, megfogalmazódik bennük, hogy minden embernek szüksége van a szeretetre még azoknak is, akik olyannyira ridegek, mint az előadásban szereplő betondarab. Ugyan ez a tárgy egy másik fiatal véleménye szerint a Földön élő emberek passzivitását szimbolizálja. Egy másik diák elmondja, hogy magára ismert a férfiről szóló monológ hallatán és rájött, hogy sokszor nem gondolja át azt, amit tesz, csak ösztönösen hoz meg bizonyos döntéseket. Az egyik tanárnő, aki most második alkalommal látta az előadást elmondja, hogy számára az volt az érdekes, hogy bár ugyan azt az előadást látta, mind a kétszer más-más hatással volt rá. Először anyaként élte meg nagyon mélyen és azóta hogyha a gyerekei szólítják, akkor feléjük fordul. Most tanárként jött rá arra, hogy az ő hozzáállásán is múlik, hogyan viszonyulnak hozzá a diákja. Utolsó gondolatként hangzik el, hogy bár egyedül nem tudjuk a világot megváltani, mégis saját magunknak kell elindulni a megoldás felé vezető úton. Együtt kell tartanunk a világ ritmusával, természetesen úgy, hogy a bennünket ért impulzusok ne zavarjanak össze, amikor a jó és a rossz között kell döntenünk.

OSONÓ NAPLÓ

A beszélgetés után gyorsan lebontjuk a díszletet, majd a turnénk végére érve hazaindulunk Sepsiszentgyörgyre.

NAGYVÁRAD (2014. április 24.)

Idén már második alkalommal térünk vissza Nagyváradra, az Ady Endre Líceumba. Az előadásra Sarkadi Viktória tanárnő szervezésének köszönhetően közel 160 diák gyűl össze az iskola dísztermében. A mai nap ünnep számunkra, hiszen ma tartjuk a 300. előadást. Ebéd után egy csokitortával is megünnepeljük ezt a ritka eseményt.

Annak ellenére, hogy sokan vannak a nézőtérén hála Istennek sikerül megragadni a fiatalok figyelmét. Nyitottak, befogadóak és mélyen megélik az előadást.

Délután egy műhelyfoglalkozást tartunk, amelyen az iskola színjátszó csoportja vesz részt, amit a magyar szakos tanárnő vezet. A fiatalok nagyon nyitottak és lendületesen játsszák a színházi

OSONÓ NAPLÓ

gyakorlatokat. A tréning végén többen is megjegyzik, a csapatmunka fontosságát, és hogy sokszor túlbecsülik a rájuk váró feladatokat. Egyik fiú elmondja, hogy a tréning hatására lezárja azokat a élethelyzeteit, amelyeket rossznak vagy károsnak talál, és inkább a pozitív megvalósításokra koncentrálni.

A tréning után átadjuk a csoportnak kis ajándékunkat, majd a vacsorát követően elindulunk Marosvásárhelyre.

SÁRVÁR (2014. április 23.)

A celldömölki projektünk utolsó programjaként két előadást tartunk a sárvári Tinódi Sebestyén Gimnázium dísztermében. A fiatalok bár figyelemmel kísérik végig az előadást a beszélgetésen visszahúzódnak, nem merik megfogalmazni a gondolataikat. Az egyik fiú külön jön oda hozzánk és elmondja, hogy köszöni azt, hogy ma itt lehetett, mert ilyen élményben még soha nem volt része. Az előadás nagyon megérintette és elgondolkodtatta.

Ez kapcsán is érezzük, hogy mindenképp megértte eljönnünk ide játszani az előadásunkat.

OSONÓ NAPLÓ

Bontás után visszamegyünk Celldömölkre, ahol elbúcsúzunk Nagy Gábortól, a színház igazgatójától és ebéd után elindulunk Nagyvárad fele.

CELLDÖMÖLK (2014. április 17-22.)

A celldömölki Soltis Lajos Színház meghívására egy hétig tartózkodunk a városban. Az Osonó és az itteni társulat szorosabb együttműködése a 2009-ben megtartott szilágycsehi színház-konferencián kezdődött. Azóta már több alkalommal jártunk Celldömölkön, ahol az előadásaink bemutatása mellett közös tréningezésre is sor került.

Itt tartózkodásunk első napján két előadást tartunk a helyi közönségnek, illetve Pápáról is jönnek néhányan. Az előadás mélyen érinti a nézőket. A beszélgetésen izgalmas gondolatokat fogalmaznak meg egy-egy kellék kapcsán. Az egyik néző a turmixgépet emeli ki, mint a valóságról való figyelemelterelés egyik eszközét. Egy másik néző arról számol be, hogy a jelenetek által folyamatosan megszólítva érezte magát. Azt is elmondja, hogy irányjelzőként magával viszi az előadás egy videó-bejátszásának mondatát, amelyet egy kisfiú fogalmaz meg. Az egyik diák azzal a gondolattal zárja le a beszélgetést, hogy az előadás elindíthatja az embereket a saját életük tudatos követésére.

OSONÓ NAPLÓ

Nagypénteken délelőtt a társulat egy része részt vesz a húsvéti körmeneten. Mikor találkozunk az itteni szatmári származású plébánossal, már a köszönésünk hangsúlyából rájön, hogy erdélyiek vagyunk. Nagy örömmel és szeretettel üdvözlő bennünket. Este részt veszünk a csonka misén is, amelynek igazán mély pillanata akkor következik be, amikor az egész templomban lekapcsolják a villanyokat és csak a keresztre irányulva marad égve egy kis lámpa. Ebben a momentumban válik igazán mélyen megélhetővé a nagypénteki gyász, Jézus kereszthalálának a megemlékezése.

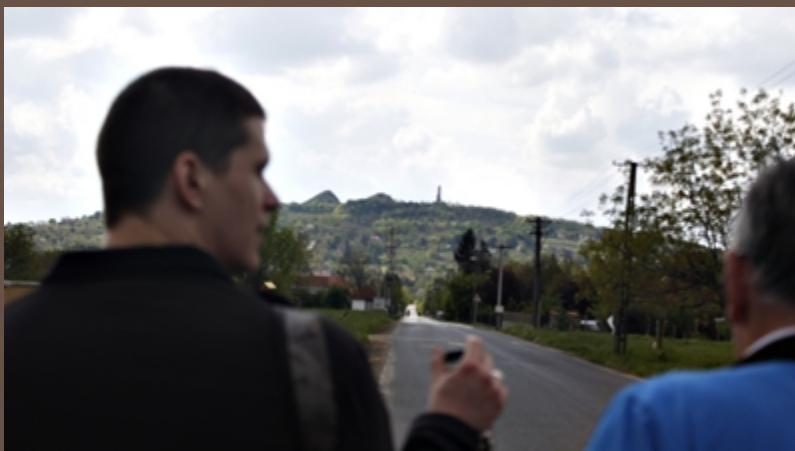
Szombaton Benkő Ágnes, a Soltis Lajos Színház rendező-koreográfusa tart mozgástréninget az osonósoknak és az itteni csoport tagjainak. Ebédszünet után egy Misi által vezetett műhelyfoglalkozáson vesz részt a két csapat. Jó élmény együtt dolgozni az itteni fiatalokkal, alázatosak, nincs bennük arrogancia.

Este részt veszünk a nagyszombati szertartáson, amely a tűz szentelésével kezdődik. Sikerül ünnepként megélni a húsvéti feltámadás örömét, az otthoni környezettől és a családtól távol is.

Vasárnap újabb műhelyfoglalkozásokon veszünk részt. A tréning során olyan energiák szabadulnak fel, amelyek egy közös alkotói folyamat irányába terelnek minket. A végén meg is fogalmazódik

OSONÓ NAPLÓ

bennünk, hogy milyen jó lenne, ha sikerülne újabb közös projekteket, vagy akár előadást is létrehozni.

Hétfői nap túrázással telik el. Felmegyünk a Ság hegyre, amely egy több millió éves tűzhányó maradványa. A hegytetőn hatalmas, kereszt formájú trianoni emlékmű magasodik, amely egyedülként élte túl a kommunizmust és az orosz fennhatóságot. A magaslatról gyönyörű látványt nyújt a végtelenségig elnyúló horizont. A hegyről lefele jövet celldömölki barátaink meghívnak egy ismerősünk, Kupi Miklós borospincéjébe, ahol megkóstoljuk a Ság hegyi házi bort, amelyet magas savtartalma miatt régen gyógyszerként forgalmaztak.

Itt tartózkodásunk utolsó napján szintén két műhelyfoglalkozáson veszünk részt. Bár minden porcikánkban izomláz van az elmúlt két nap mozgástréningei miatt, jól esik újra érezni a testünknek minden apró izmát. A Misi által vezetett foglalkozáson erős pillanatok születnek meg a gyakorlatok során. Teljes mértékben megéljük a bizalmat és az egymásra való figyelmet.

OSONÓ NAPLÓ

PRÁGA (2014. április 15.)

Estére érkezünk meg Prágába, ahol Folk Zsófi, az Ady Endre Diákkör elnöke fogad bennünket. A társulat második alkalommal lép fel Európa egyik legszebb városában.

Előadásunkat másnap este hét órától játsszuk a Nemzetiségek Házában. A főként egyetemistákból álló közönség mély csendben figyeli a jelenetek menetét. A beszélgetés első perceiben megtudjuk, hogy a jelenlevők közül többen Magyarországról jöttek ide tanulni, de vannak köztük felvidékiek is. Visszatérve az előadáshoz sokan említik meg azt a jelenetet, amelyben a szereplő egy kávédarálót használva ugrókötélként arról beszél, hogy hogyan szokott rá a cigarettázásra. A karakter nem akar egyedül maradni, ezért a környezete iránti megfelelésből saját magát darálja bele a rendszerbe - fejt meg az egyik néző a jelenet mögötti üzenetet. Egyetemistaként már eléggé kialakult a fiatalok identitása, ez a fajta megfelelés inkább a középiskolásokra jellemző, teszi hozzá egy másik néző. Ugyanakkor elvárások vannak a szülők részéről, mert ha már eljöttek ide tanulni, akkor nem mehetnek üres kézzel haza- folytatja egy másik néző a gondolatot. Egy idő után beindul itt az élet, mert munkát, barátokat talál az ember és egyre jobban elszakad az otthoni környezettől.

OSONÓ NAPLÓ

A beszélgetést követően itt marad Zsófi a barátaival és segítenek a díszlet lebontásában. Bepakolás után elbúcsúzunk, majd visszatérünk a szállásra.

Másnap szoborparkozunk Prága főterén, ahol többszöri rendőri igazoltatás és más-más helyszínekre küldés után este elindulunk a turné következő helyszínére, Celldömölkre.

GÖTEBORG (2014. április 13.)

Reggeli után visszamegyünk az előadás helyszínre lebontani a díszletet, majd Andris vezetésével elindulunk egy városnéző sétára. Göteborg tíz év múlva lesz 400 éves és félmillió lakosával Svédország második legnagyobb városa, területe Budapestéhez hasonló, azaz átlósan 70 km hosszú. Andris már negyven éve él itt, fotóművészként részt vesz minden művészettel kapcsolatos rendezvényen és elmondása alapján a város igen színes kulturális események terén.

OSONÓ NAPLÓ

Elsétálunk Göteborg egyik védőbástyájához, amely körül megnézhetőek a hadi védekezés céljából készült ágyúk. Ezek nem voltak használva, hiszen a svédek mindig várták az ellenséget, de azok soha nem jöttek, ugyanis a világháborúban Svédország mindig független maradt- mondja nevetve Andris.

Szerencsések vagyunk, mert egész séta alatt sütött a nap, viszont a szél erejével olykor meg kellett küzdenünk. A hosszú téli sötétség után a helyiek számára ez egy ideális lehetőség ahhoz, hogy mindenki kint legyen a szabadban. Az időjárás egy hangulatbefolyásoló tényező, az emberek viselkedési szokásait is meghatározza, zárkóztak, de ugyanakkor jobban odafigyelnek az emberre.

Elsétálunk a tengerparthoz is. Göteborghoz rengeteg olyan sziget tartozik, amelyeket lakói vízibusszal közelíthetnek meg. Ezek a járatok a városi villamosok meghosszabbításai.

Estére visszatérünk Attiláékhoz, ahol ismét hatalmas vacsora vár bennünket. Attila, aki egyébként gyergyócsomafalvi, elmeséli, hogy azért jött ki Svédországba, mert a kommunizmus idején a Securitate egy nap őt is behívatta. Két választási lehetősége volt: vagy belép a pártba vagy lemondhat arról, hogy otthon karriert építsen és folytassa mérnöki tanulmányait. Itt Svédországban

OSONÓ NAPLÓ

feltalálóként dolgozik a Volvo-nál. Ő forradalmasította az automata sebváltó alkalmazását a teherautókban. Így minden ilyen autó kapcsolószekrényében „székely vér folyik”.

Vacsora közben szó esik arról is, hogy mennyire fontos lenne, ha otthon sikerülne meghallgatni és tanulni azoktól, akik külföldön megtapasztaltak valami olyat, ami hasznára lehet az otthoni társadalomnak. Ezek az emberek ha hazamennek, sokszor találkoznak azzal a gondolkodásmóddal, hogy „nekünk ne mondja meg senki, hogy hogy csináljuk”. Hiányzik otthon az a fajta érettség, ami a Nyugati társadalmat előre viszi. Tanulni kell minden helyzetből, folyamatosan képezniünk kell magunkat és kell fogadni, hogy nem biztos, hogy mi vagyunk azok, akik mindent tudnak.

Lassan mindenki nyugovóra tér, holnap hajnalban indulunk Prágába.

GÖTEBORG (2014. április 12.)

Svédország fele közeledve, Németországból Dániába az Északi tengeren komppal kelünk át, amelynek gyomrában három emeleten helyezkednek el a teherautók és személygépkocsik. A felsőbb szinteken vendéglők és üzletek találhatóak és a hetedik emelet teraszán pedig megcsodálhatjuk a tenger több méteres hullámain és a szél hatalmas erejét.

Göteborgban Csata Attila, a Körösi Csoma Sándor Művelődési Kör elnöke és barátja Bánovits András szeretettel fogadnak bennünket, akik egy előző turnénk alkalmával Aalborgban látták az előadásunkat, amely után meghívtak bennünket a legnagyobb svédországi magyar rendezvényre. Az általuk szervezett 10. Göteborgi Magyar Kulturális Napok (iHuset 10) keretén belül, egy régi cukorgyárból átalakított kulturális központ színháztermében játszunk az előadásunkat.

A társulat egy része egy olyan vendéglakásban lakik, amellyel a svéd törvény értelmében minden lakónegyednek kell rendelkeznie. Ezt a közös lakást minden család havi egy eurónak megfelelő összegért tartja fenn, hogy az esetleges vendégeket ingyen tudják elszállásolni. A lakás tökéletesen fel van szerelve a bútortól kezdődően a szendvicssütőn keresztül a fogpiszkálóig. A nagyon modernnek tűnő, mélygarázzsal ellátott tömbház-negyedet 1930 és '40 között építették, amelyek alagsorában atombiztos bunkereket is kialakítottak.

OSONÓ NAPLÓ

Az előadást este hét órától kezdjük, amelyet megtekint az a lengyelországi zeneszerző is, aki azért utazott ide, hogy megnézhesse a darabot. A nemcsak magyarokból álló nézők nagy figyelemmel és befogadóan követik a jeleneteket, majd a végén egy kiállító teremben kerül sor egy beszélgetésre. Itt van Sepsiszentgyörgyről két család is, akik már több évtizede élnek Göteborgban. Hamar felfedezzük a közös ismerőseinket és újra megállapítjuk, hogy a világ mennyire kicsi.

Az előadás nagyon mélyen érinti az embereket. Az egyik néző könnyes szemekkel mondja el, hogy még mindig hidegrázása van, ha visszagondol bizonyos jelenetekre. Már negyven éve él Svédországban, de itt sem könnyebb az élet, mint otthon. Bár anyagilag jobb a helyzet, de az emberi problémákkal ugyan úgy meg kell küzdeni nap, mint nap. Sajnos nincs idő odafigyelni saját magunkra, az előadás nagyon elgondolkodtatott ezekről a kérdésekről - teszi hozzá. A tanügy kapcsán elhangzik, hogy a svédországi iskolákban sem tanulják meg a fiatalok a felelősségvállalást. Egy másik néző arról számol be, hogy ennyire elgondolkodtató és katartikus élményben még soha nem volt része. A lengyel zeneszerző elmondja, hogy számára nagyon letisztult volt az előadás és egyértelműen érezte azt az irányt, amiről beszélni akarunk az embereknek. Mindezt nagyon fontosnak tartja és felvetette a lehetőségét egy esetleges lengyelországi turnénak, továbbá újabb meghívásokat kapunk a Svédországi Magyarok Országos Szövetségének a titkárától is.

OSONÓ NAPLÓ

A találkozót követően visszatérünk Attila lakásába, ahol élettársa, Ildikó hatalmas vacsorával vár bennünket. Lazacos, garnélarákos szendvicstortát eszünk avokádóval díszítve. Étkezés közben megtudjuk, hogy az előző években megszervezett rendezvényeken itt vendégeskedtek olyan előadók, mint Presser Gábor, Zorán, Zerkula, Bródy, Dresch Mihály és az Ismerős Arcok. Megtisztelő számunkra ugyan abban a házban lenni, ahol egykor ők is megfordultak.

SANKT BLASIEN (2014. április 11.)

Éjjel megérkezünk a St. Blasien-i Jezsuita Kollégiumba, a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium testvériskolájába. Itt találkozunk Herpainé Velkey Klára drámatanárnő fiával Áronnal, aki szeptember óta önkéntes az iskolában, valamint Mercédesszel, aki szintén önkéntesként dolgozik.

Az előadást másnap négy órától tartjuk a gimnázium diákjainak. Most először játszunk kimondottan német fiataloknak, akik a nyelvi eltérések ellenére figyelmesen követik végig a fordítást és az előadást. Egy elit iskola lévén a nevelők nagyon fontosnak tartják, hogy a fiatalok találkozzanak

OSONÓ NAPLÓ

ilyen jellegű előadásokkal, mert a legtöbben közülük még nem is hallottak ezekről a társadalmi problémákról.

Díszletbontás után rövid sétára indulunk és megtekintjük a bazilikát amelyet körülölel az iskola épülete. Egy nagyon kicsi városban vagyunk, körülbelül 1500-an élnek itt, de ennek ellenére hangulatos utcákkal, gondozott épületekkel és rendezett főtérrel találkozunk. Vacsora közben Árontól és Mercédesztől megtudjuk, hogy az egykori kolostort nyolcvan éve alakították át iskolának, jelenleg 500 bentlakója van és legalább még egy ennyi bejáró diákja. Külön osztály van külföldiek számára, jelenleg egy magyar lány tanul itt, de vannak spanyolok, kínaiak és arabok is. A bentlakók körülbelül havi 2000 eurót fizetnek a kollégiumnak, ezért a szülők részéről nagy az elvárás, hogy a körülmények a legmegfelelőbbek legyenek a gyerekek számára. A lányok és a fiúk az épület két külön szárnyában vannak elszállásolva, ahol tilos az átjárás egymáshoz. Jól beosztott órarendjük van, amelyet mindenki köteles betartani és két hónapban csak egyszer mehetnek haza. A szigorú szabályok ellenére a fiatalokon nem érzünk feszélyezettséget, jó hangulat van.

OSONÓ NAPLÓ

Vacsora után mindenki visszavonul a szobájába, majd másnap hajnalban elbúcsúzunk Árontól és Mercédesztől és tovább indulunk Svédországba, Göteborgba.

GYŐR (2014. április 10.)

Idén már a harmadik európai turnén veszünk részt a társulattal. Az id. Fazakas Mihály által vezetett autóval megérkezünk a győri Kazinczy Ferenc Gimnáziumba, ahol délelőtt fél tíztől játsszuk az előadásunkat. Az iskola 9-10 osztályos tanulói jönnek el és velük együtt az igazgató, Németh Gábor is, aki nagy örömmel fogad bennünket és az előadásunkat.

Előadás után egy rövid beszélgetésre van lehetőségünk. A tanárok elmondása szerint, a diákok még soha nem láttak olyan előadást, amely ennyire elgondolkodtatta volna őket. Az itteni színházban többnyire operetteket és vígjátékot látnak. Néhányan megjegyzik a fiatalok közül, hogy furcsa volt számukra az, hogy a komoly témákat derűs jelenetek váltják az előadásban.

OSONÓ NAPLÓ

Ebéd után Pintér Ildikó történelem szakos tanárnő vezetésével elindulunk megnézni a város különlegességeit. Elsétálunk ahhoz az épülethez, amelyben a Győri Padlásszínház működött. Itt készült a Kiss Csaba által rendezett De mi lett a nővel című előadás, amelyet minden táborban levetítünk a fiataloknak. Útközben megtekintjük Győr patinás városházát, amely történelmi örökségével kicsinyíti vele szemben látható a 70-es években felépített szürke üveglapokkal borított megyeszékházat. Városnézésünk utolsó helyszíne a győri Székesegyház, amelyben megtekintjük a magyar történelem harmadik számú ereklyéjét a Szent László Hermát, amelyben László király koponyájának maradványai találhatóak. Végül visszatérünk a gimnáziumba, elbúcsúzunk és tovább indulunk a következő helyszínre, Sankt Blasienbe.